

Kompetansenettverk
for studenters suksess i høyere utdanning

Årskonferansen 2023

5.-6. Desember

Parallell sesjon 2 kl. 14.45-15.45.

Alternativ 1, Del 2

Studenter som trives, mestrer og lykkes!

Hvordan identifisere de viktigste utfordringene studentene har, for å kunne lykkes?

@Haas1 Harald Åge Sæthre

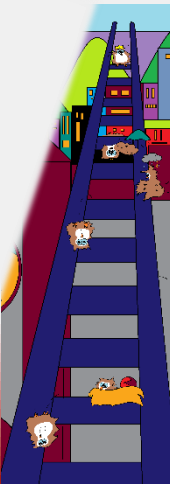

Innlegget var planlagt for 60 minutter.
Har beholdt hele presentasjonen, men går bare gjennom
det mest sentrale.
Resten blir da et bonusmateriale 😊

Dere finner presentasjonen på nettsiden

Haas1.no

Harald Åge Sæthre

har i over 30 år arbeidet med ulike tiltak for at studentene skal mestre, trives og fullføre sine studier ved Universitetet i Bergen.

forfatter av boken

«Å tilrettelegge for at studentene skal lykkes»

- ledet tidligere det daglige arbeidet med studieadministrasjon og studieinformasjon ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Bergen.
- invitert som foredragsholder for utdanningspolitikere, næringsliv, studentpolitikere, nasjonale møter for studieadministratører, en rekke læresteder og lærere i skolen.
- har deltatt på konferanser og gjennomført studieturer til Storbritannia, USA og Australia, og
- forskning beskrevet av Tinto, Pascarella, Terenzini og Astin er hovedinspirasjonen. Spesielt Tinto's longitudinal model of institutional departure er et grunnleggende instrument.

Tok initiativet til «Kompetansenettverk for studenters suksess i høyere utdanning».

Var ansvarlig for nettverket 2017 -2021.

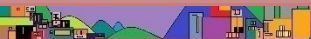
2017 -2019

2019 -2021

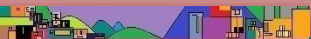

2022 ->

- Skriver nå på en ny bok om det avgjørende mottaket av nye studenter og mentorering i grupper som virkemiddel.

Dere finner mer:
Nettsiden: [Haas1.no](https://www.haas1.no)
Twitter (X): @Haas1
Bluesky: @Haas1

- Deltar i debatten

Ytring **NRK** KRONIKK

Vi kan gjøre noe med ensomhet blant studentene

Fadderordninger er ikke nok. Skal vi få flere studenter til å trives og fullføre studiene, må lærestedene i større grad ta ansvar for å skape trygge studenter i undervisningen.

Harald Åge Sæthre
Seniorlæddgiver ved Det matematiske-fakultetet, UiB

Khrono 10 år Nyheter Debatt Student Nytt om folk +

Frafallet i høyere utdanning er et større problem enn noen vil ha det til

Fullføring. Jeg kan ikke skjønne annet enn at så høye frafallstall i seg selv er problematisk for den enkelte student som slutter, for lærestedene selv og for samfunnet, skriver Harald Åge Sæthre.

Prosjektleder
Harald Åge Sæthre

Khrono 10 år DEBATT • HARALD ÅGE SÆTHRE

Hvorfor slutter så mange dyktige studenter?

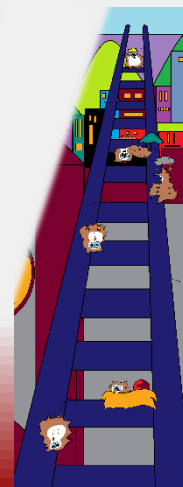
Mange setter likhetstegn mellom frafall og drop out. Slik plasserer man ansvaret for frafall nærmest ensidig på studenten, skriver Harald Åge Sæthre.

Nyheter Debatt Student Nytt om folk +

Khrono 10 år DEBATT • HARALD ÅGE SÆTHRE

Hvorfor ikke bruke forskningen som eksisterer?

Om vi løfter blikket litt ut over egne landegrenser, finner vi at det er gjennomført mange vellykkede tiltak og grundige studier av trivsel, mestring og frafall i høyere utdanning. Hvorfor ikke gjøre mer av det vi vet virker?

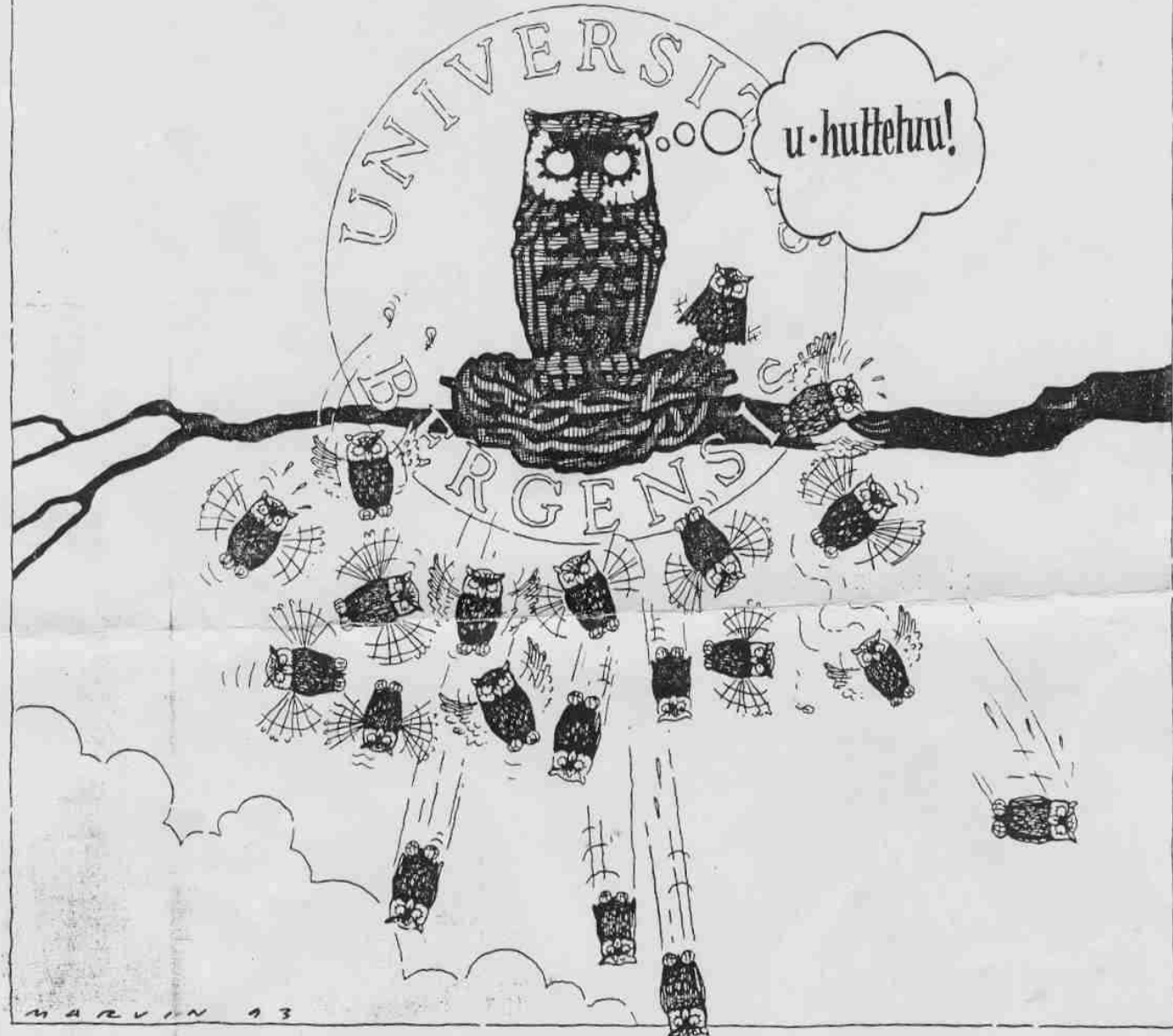

OBS! Dårlig hørsel

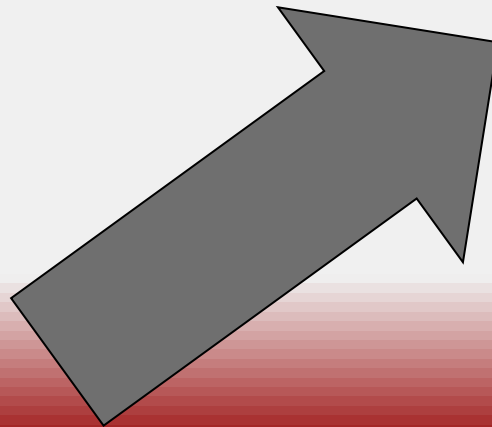

Utvikling for Realfag ved UiB

- Lavere frafall og bedre resultat i førstesemester
- Økt antall studenter på alle nivå
- Langt bedre rekruttering

UNIVERSITETET I TROMSØ UIT
 Romssa universitehta
 University of Tromsø

Startsida
 rekning

Nyheter

For studesøkere
 Tavla

For samfunn/næringsliv
 IT-brukerstøtte

For studenter
 Fakulteter/

For publikum
 Om Universitetet

Akutthjelp

Utdanning
 Password

Glemt passord

NITO Servicesente

To av tre bachelorstudenter dropper ut
 65 prosent av UITs bachelorstudenter fullfører aldri studiet. Er det et
 19.12.2008 12.31

smeldinger
 ra enhetene
 ater
 sarkiv
 int
 vær på siste nytt

NITO NORGES INGENIØR- OG
 TEKNOLOGORGANISASJON

→ JUSS I ARBEIDSLIVET
 → NYHETER
 → KURS
 → FAGMILJØER

→ ... TIL FORSIDEN
 → MEDLEM
 → TILLITSVALGT
 → LØNN

Nå er du her: Forsiden > Student > Frafallstiltak > Frafallstelefon

Fakta om frafall

56 % av de som begynte på en ingeniørutdanning i 20
 hadde falt av eller ikke fullført på normert tid etter 3
 DBH, NOKUT)

Student

Bli studentmedlem

Medlemsfordeler NITO
 Studentene

Om NITO Studentene

Struktur og
 studentstyret

Utdanning

Arrangementer

Lokalt

Adresseendring

Studentum.no FINN DIN UTDANNING

Forside

Søk utdanning

Studier i Norge

Studier i utlandet

Studieveileder og lærer | Regn ut dine skolepoeng | Utdanningstest | Nyhetsbrev | Presentasjoner | Månedens Yrk

Du er her: Søk utdanning / 50% avbryter ingeniør og lærerutdanning

50% avbryter ingeniør og lærerutdanning

Studentum.no

27.08.2010

DN TALENT

Forsiden | Finans | Energi | Dagens it | Privat | Vin | D2 | DN Play | DN Talent | DN Aktiv

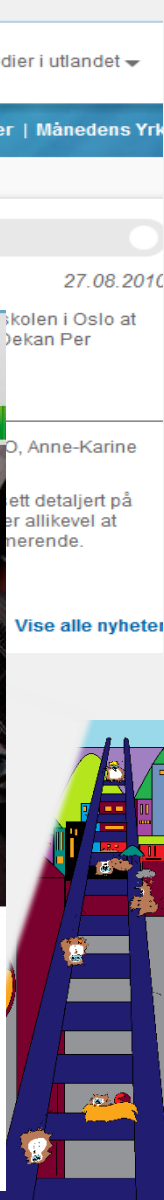

Foto: Larsen, Håkon Mosvold

4 av 10 hopper av høyere utdanning

Tendensen er økende, viser nye tall fra SSB. Deltidsjobbing for å spe på studielånet må ta noe av skylden, mener Norsk studentorganisasjon.

Martin Biber, Sparre

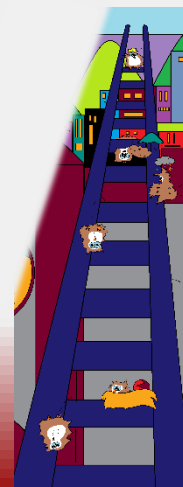

**41% av norske studenter har få eller ingen venner på studiestedet
Blant de yngste studentene var tallet enda høyere.**

Mye skyld: COVID-pandemien

Men også i 2018 var tallet så høy som 29%

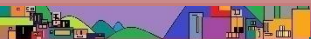
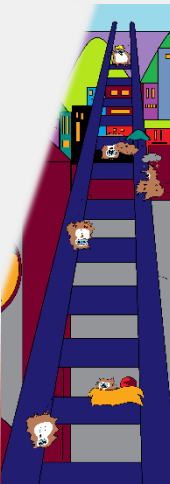
Forklaringer

Ofte

“den løsningen”

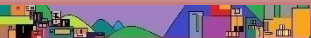

Komplekst

Krever en helhetlig og systematisk tilnærming

TID

Filosofien bak

Frivillig frafall er utfordringen

Studenter som slutter på tross av at de akademisk strekker til.

Det er ikke noe mål å unngå alt frafall

Noen trenger å gå en ekstra runde

Forebygging

- ikke reparasjon eller brannslukking

Fokuset må ligge på å tilrettelegge rammene på en best mulig måte for alle studentene, og da også de studentene som gjør det best.

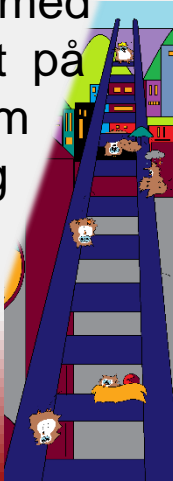
Studenter er ressurspersoner ikke klienter

Tanken er at studentene skal greie seg selv og bidra overfor medstudenter.

Lite bruk av servicetjenester - veiledning og lignende - er positivt

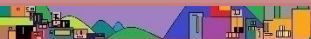
Rimelige løsninger

Det ikke noe problem å komme opp med mange ulike tiltak som vil gi en effekt på frafallet, men felles for mange av dem er at de medfører store kostnader og mange arbeidstimer.

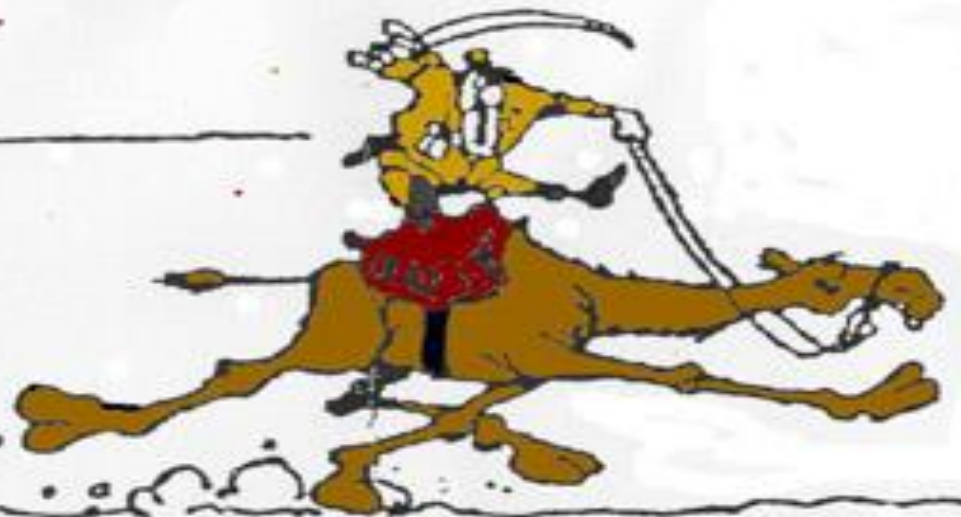

Teoretisk utgangspunkt

**HOLY
WAR!**

Forskning

Det mest omfattende er gjort i USA:

Tinto, V. (1993).

Leaving College: Rethinking the Causes and Cures of Student Attrition
2nd Edition, Chicago: University of Chicago Press

Pascarella, E., Terenzini, P. (1991).

How College Affects Students: Findings and Insights from Twenty Years of Research
San Francisco, Jossey-Bass Inc.

Astin, A.W. (1993).

What Matters in College: Four Critical Years Revisited
San Francisco: Jossey-Bass.

Tinto, V. (1993). *Leaving College: Rethinking the Causes and Cures of Student Attrition*, 2nd Edition, Chicago: University of Chicago Press

Similar conclusions can be drawn from other studies in the extensive body of research on the effects of student-student and student-faculty contacts on voluntary withdrawal from college (Tinto 1975, Terenzini and Pascarella 1977, Pascarella and Terenzini 1977, 1991, Pascarella 1980, Munro 1981, Pascarella and Terenzini 1983, Stoecker, Pascarella, and Wolfle 1988). That

Frivillig frafall skyldes i mye større grad det som skjer på universitetet etter oppstart enn det som har skjedd før de starter.

and quality of personal interaction are critical elements in the process of absence of sufficient contact with other the single most important predictor account of the independent effects of background, personality, and academic performance (Pascarella and Terenzini 1979). To paraphrase the extensive work of Pascarella and Terenzini and their colleagues, voluntary withdrawal is much more a reflection of what occurs on campus after entry than it is of what has taken place before entry. And of that which occurs after entry, the absence of contact with others proves to matter most.

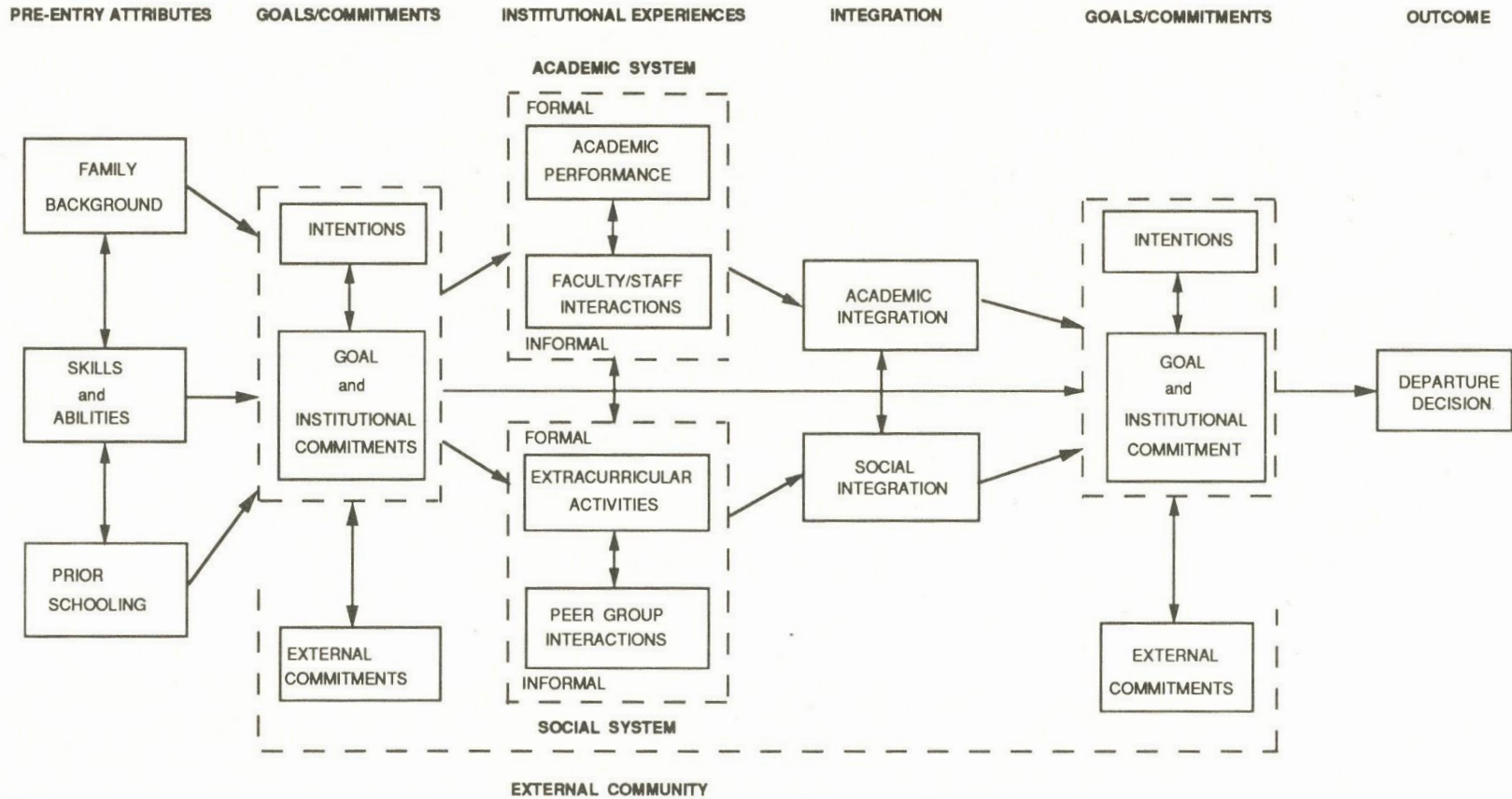
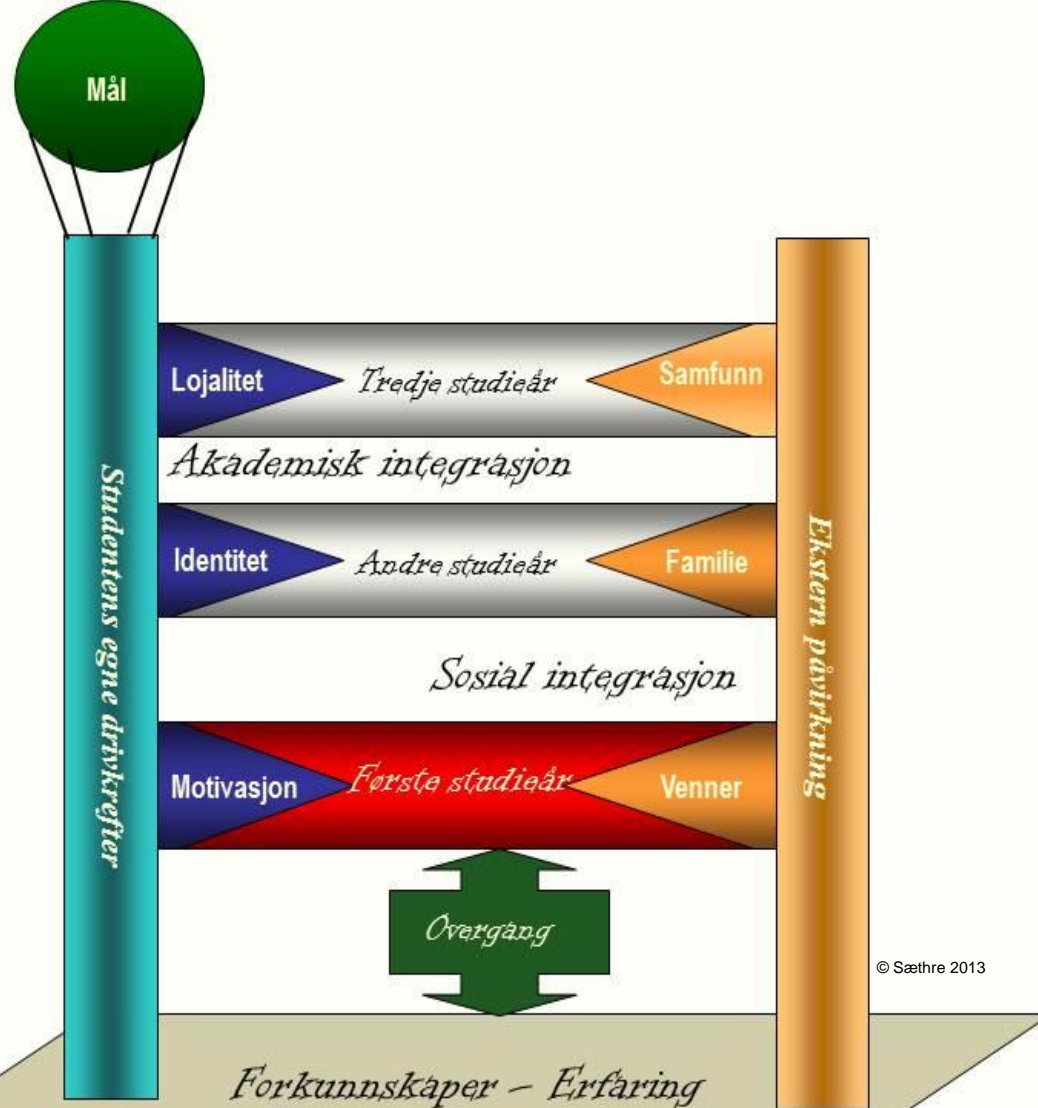

Fig. 4.1. A longitudinal model of institutional departure.

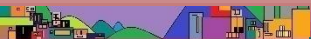

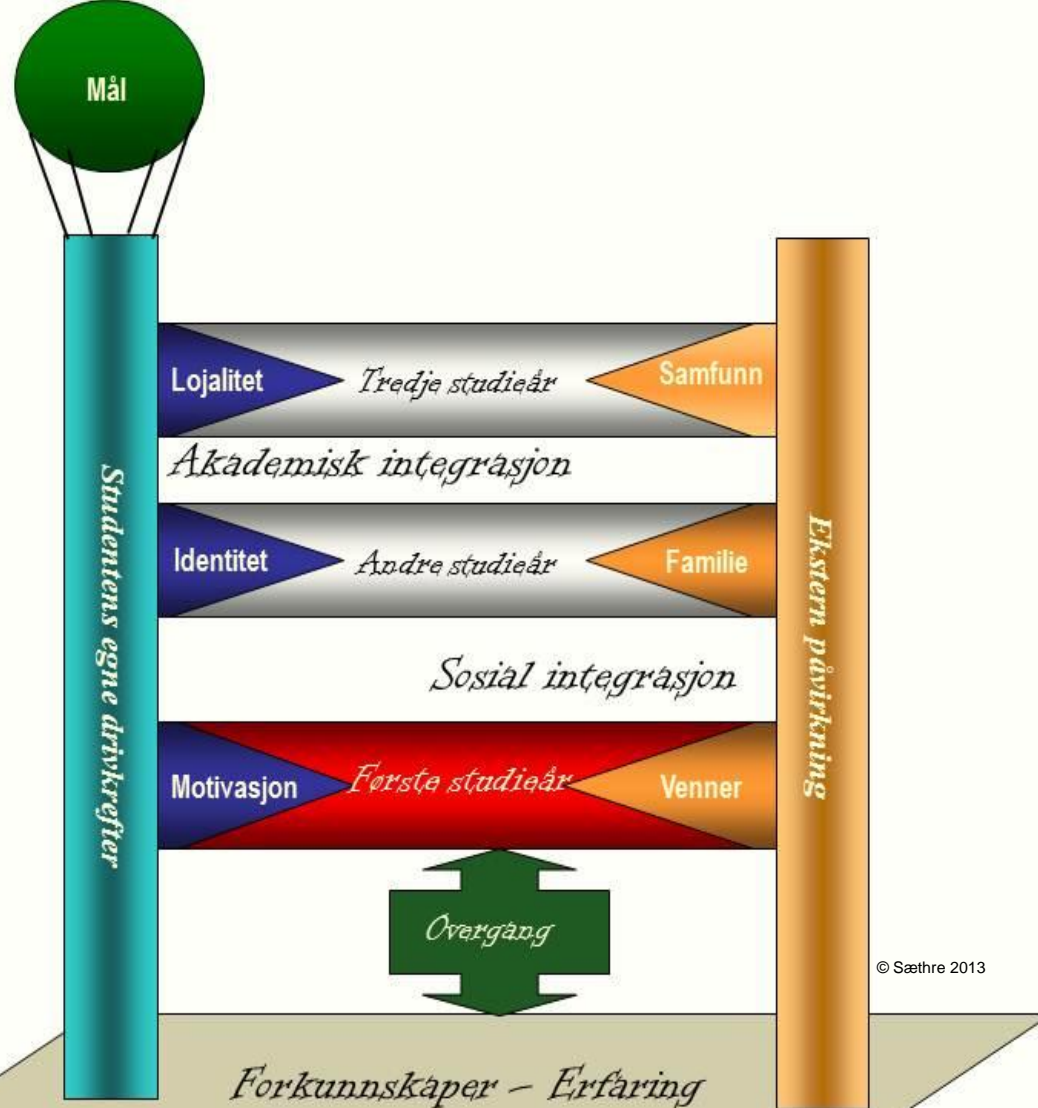
Tolkning av modellen

Tinto's model

- Ikke bare forhold ved studenten
- HU kan gjøre en forskjell
- Betydningen av eksterne krefter
- Beslutningen om å bli eller slutte er noe studenten veier for og imot gjennom hele studiet
- I regelen er det flere årsaker samlet som resulterer i at studenten slutter

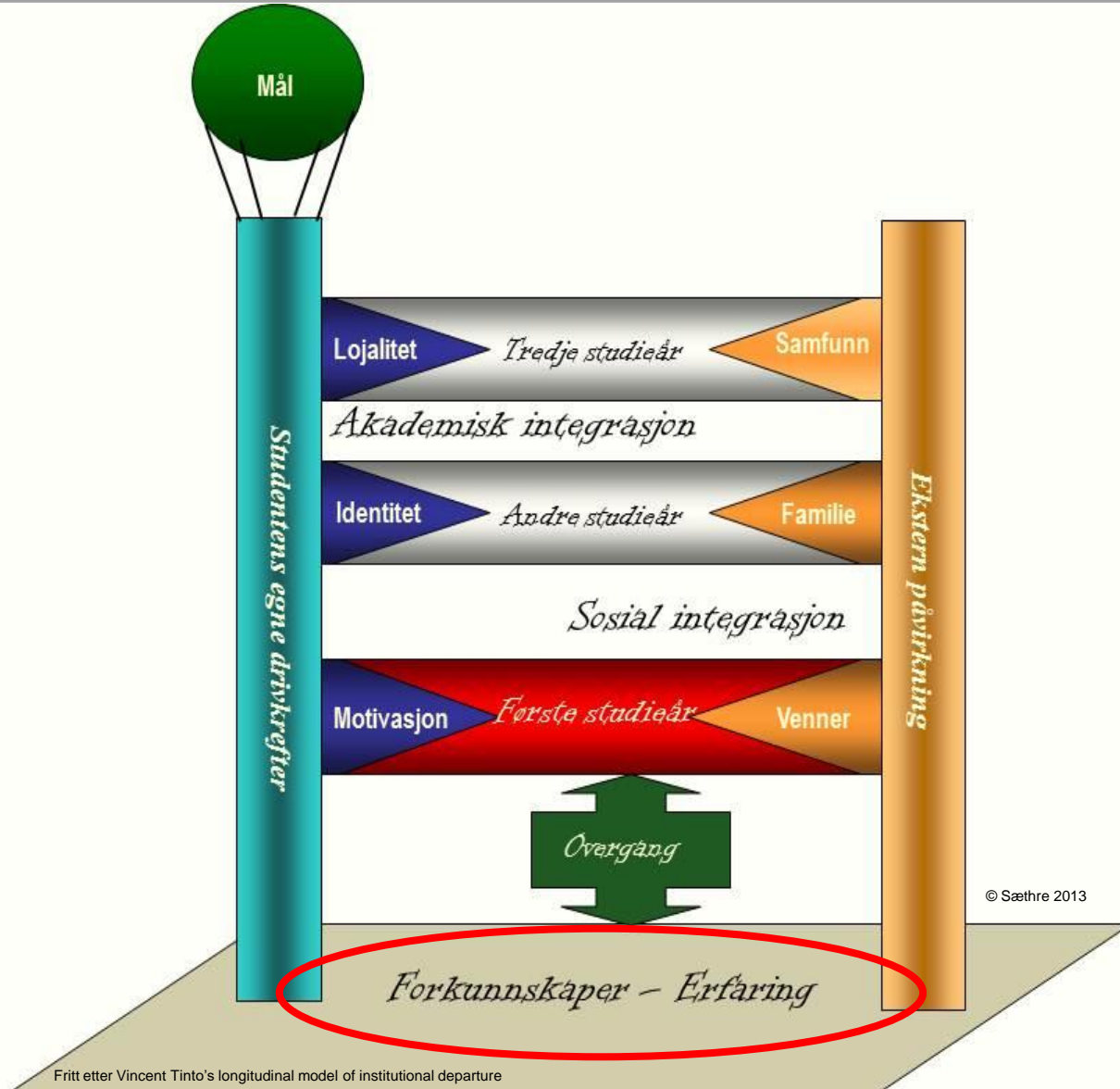

Tolkning av modellen

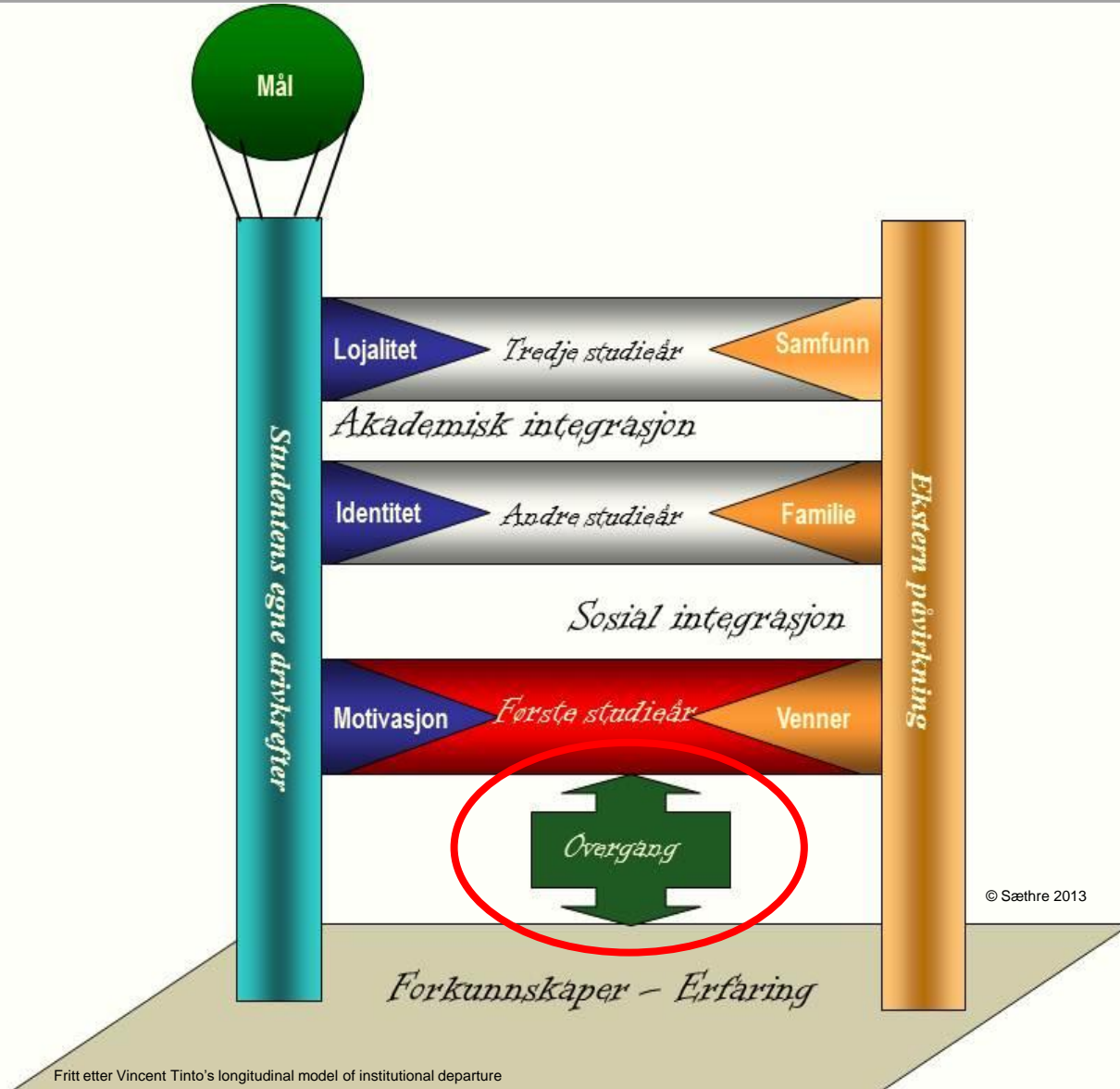
© Sæthre 2013

Hvilken ballast og oppfatning av studiene studentene har når de starter opp, vil være avgjørende for gjennomføring og resultater.

- Opptakskrav
- Informasjon
- Mottak ikke opptak

Fritt etter Vincent Tinto's longitudinal model of institutional departure

Første semester og mottaket av nye studenter

Førstesemesteret er det semesteret flest studenter velger å slutte.

De studentene som fortsetter sine studier, legger grunnlaget

for mye av sin suksess /fiasko gjennom det de erfarer disse første månedene.

Mest avgjørende

Første studieår

5-6 første ukene (størst frafall)

løsrive

etablere

Tinto, V. (1993). *Leaving College: Rethinking the Causes and Cures of Student Attrition, 2nd Edition*, Chicago: University of Chicago Press

Fraværet av tilstrekkelig kontakt med andre ved universitetet viser seg å være den viktigste årsaken til at studenter slutter uavhengig av bakgrunn, personlighet og resultater

her studies in the extensive body and student-faculty contacts on 1975, Terenzini and Pascarella, Pascarella 1980, Munro 1981, scarella, and Wolfe 1988). That quality of personal interaction critical elements in the process of student persistence. By contrast, the absence of sufficient contact with other members of the institution proves to be the single most important predictor of eventual departure even after taking account of the independent effects of background, personality, and academic performance (Pascarella and Terenzini 1979). To paraphrase the extensive work of Pascarella and Terenzini and their colleagues, voluntary withdrawal is much more a reflection of what occurs on campus after entry than it is of what has taken place before entry. And of that which occurs after entry, the absence of contact with others proves to matter most.

Metamorfose

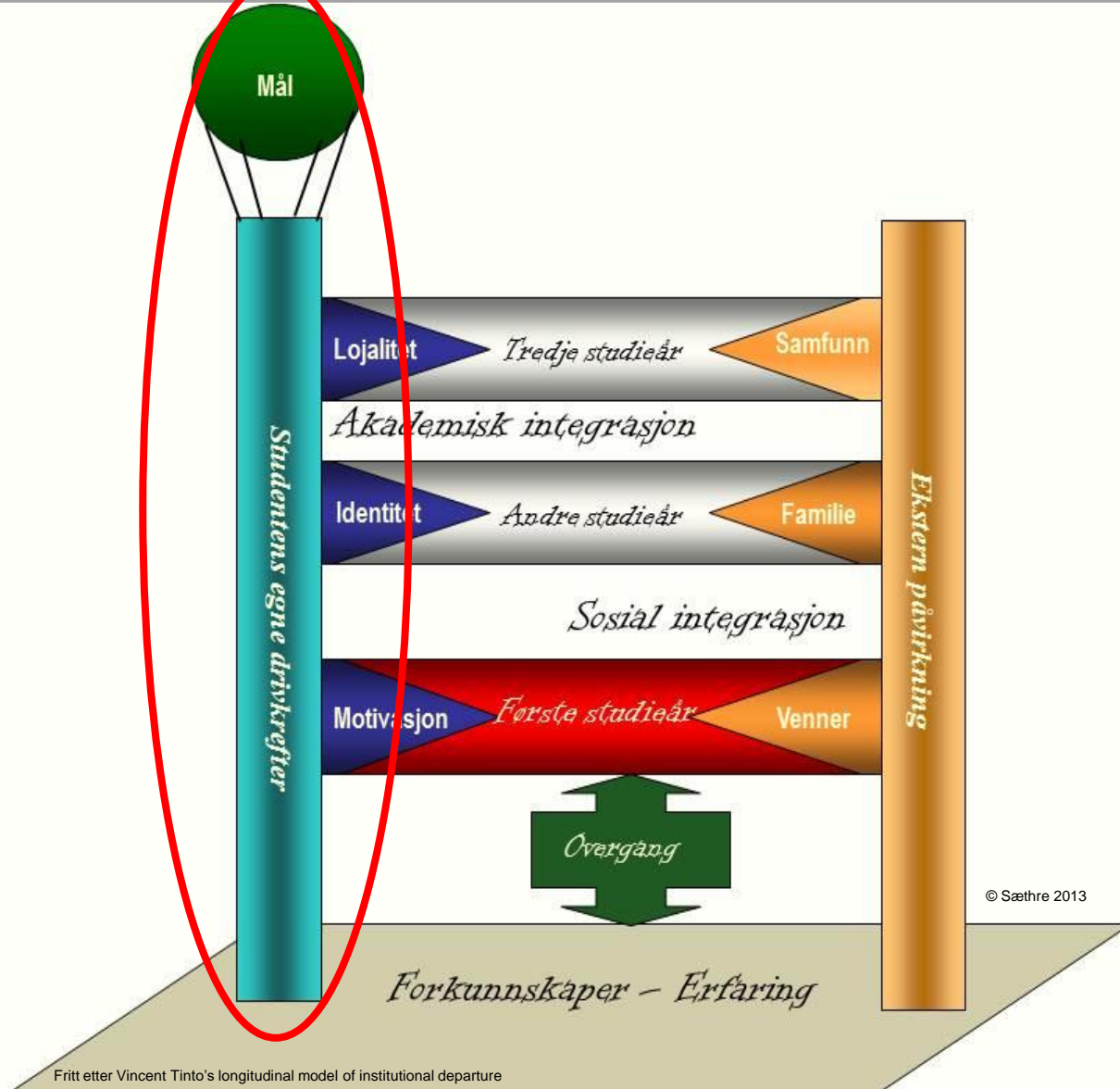

Det sosiale er for viktig til å overlates til studentene alene!

***Det viktigste er
det psykososiale læringsmiljøet
der studentene faktisk skal lære.***

Hvem har ansvar for det?

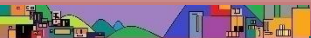

© Sæthre 2013

Motivasjon

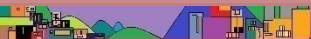
- Undervisningen der og da - Makter læreren å inspirere?
- Hvorfor skal dette faget leses og hvorfor nå?
- Hvilke muligheter gir utdanning
  - videre studier
  - jobb
- Klare mål - viktig indikator for suksess

Identitet

Barn og unge "må se seg selv" der fremme

prosjekt Vilje-con-valg

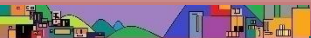

Identitet

Eksempel

Realfag har et maskulint image

Jenter er redd for ikke å bli oppfattet som feminine ved å velge realfag og teknologi

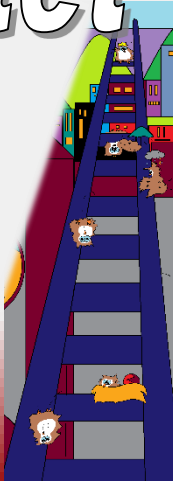

Meteorologi

Fra å være et av de mest mannsdominerte til å bli det mest kvinnedominerte studiet blant nye studenter

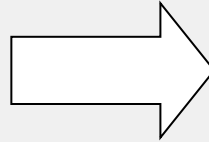
Identitet

Identitet

Disse nye dyktige jentene i meteorologi drømmer ikke om å bli en ny Siri Kalvig, men Siri har skapt et nytt bilde på hva som karakteriserer en meteorolog og det er derfor blitt sosialt "akseptabelt" å si man studerer eller planlegger å studere meteorologi.

Før

Nå

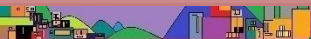
Lojalitet

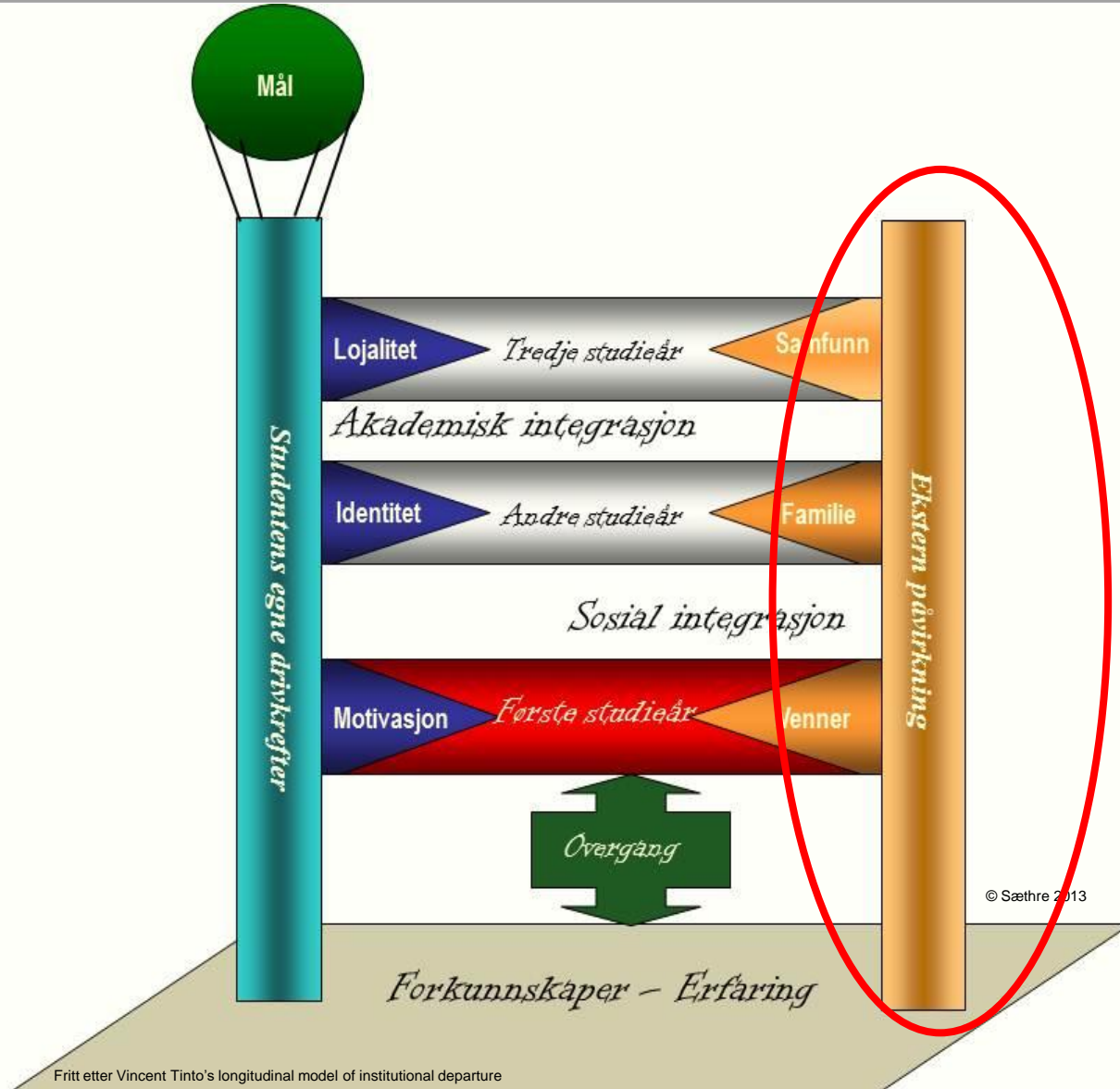
Dreier eg om å inkludere

Er studenten en ressurs eller en klient

At studenten blir en som representerer utdanningen

De må si: Vi må - ikke Dere må

© Sæthre 2013

Eksterne drivkrefter

Foreldre, venner og samfunnet rundt påvirke studentenes valg, deltagelse og innsats gjennom studiet.

- Alumni
- Arbeidsmarked
- Media

Venner

Utenfor studiet – Kan dra bort

Lokale studenter

Sosial kopiering

Foreldre

De som ikke har studert

De som har studert og tror de kjenner utfordringene til dagens studenter

Helikopterforeldre

search

go

[sac state home](#) | [admissions](#) | [about sac state](#) | [giving a gift](#) | [site index](#) | [contact sac state](#)
[Student Affairs](#) | [General Education](#) | [Degrees Offered](#) | [Class Schedule](#) | [Registration](#) | [Graduation Requirements](#) | [Advising Information](#) | [Advising Sources](#) | [Referral Guide](#)
[Orientation Home](#)[Mission Statement](#)[Freshman](#) ▶[F.R.O.S.H. Night](#)[Transfer](#)[Parents & Guests](#)[Meet the Leaders](#)[Orientation FAQ](#) ▶[Campus Services](#)[Hotels & Transportation](#)[Directions](#)[What to Bring to Orientation](#)[What Happens After](#)

What Should Parents Know?

Since your son/daughter applied to Sac State, they have received a lot of information via their My Sac State account. We know you want to help your student prepare for college. To ensure you are informed of the important information and timelines, we have enclosed the following information.

Tasks to accomplish **BEFORE** attending New Student Orientation:

Creating a Saclink Account - Sac State assigns a My Sac State account to each student. Students access this site with their Sac State email account - [Saclink](#). If your student has not created their account, they should create it as soon as possible.

Admissions Process - If your student had been admitted to Sac State, they would have received a large white envelope via postal mail. This packet included their acceptance letter as well as information on placement tests, Orientation and campus housing.

If they have not received an acceptance packet, your student

"Orientation is important because it familiarizes students to the

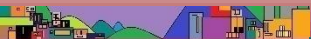
Samfunn

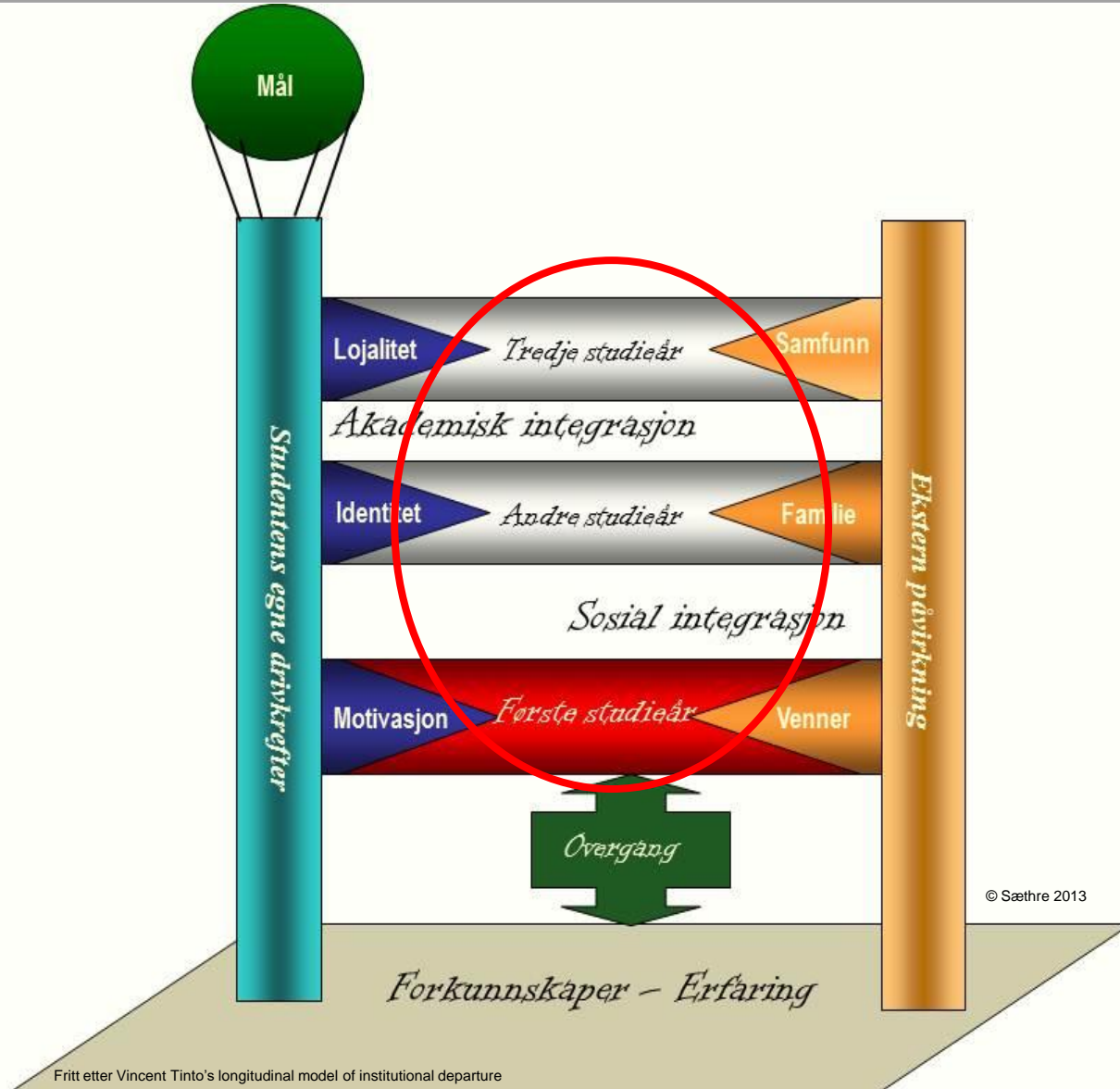
By –land

Behov i arbeidsmarkedet

Rike og fattige land – Lånekasse, Studieavgifter

Trender / moter

© Sæthre 2013

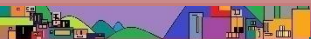
Å bidra til studentens læring - At studentene har suksess med sine studier er en viktig forutsetning for om de velger å fullføre.

- Fagtilbud (Rekkefølge, innhold, kvalitet..)
- Undervisning (Forelesning, grupper, lab, felt)
- Koordinering (Blokk-parallell, Kjøreregler – Fargekode...)
- Tilrettelegging (Grupper, gruppeledere , prosess, IKT...)
- Servicetilbud
  - (lesesaler, Bolig, kantiner, trening, barnehager, veiledning...)
- Informasjon (Skriftlig, møter, www, timing)
- Krav til studentene /
- Fagkulturen (skjult læreplan)
- Arkitektur
- Interiør
- Kostnader (Studieavgifter)
- Osv. osv. osv .

Trinnene i stigen helt essensielle, men...

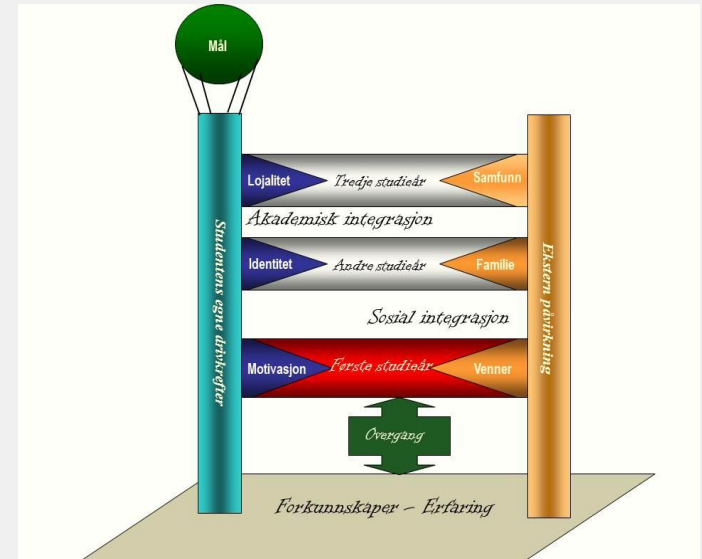
- ofte det eneste som blir vurdert – det man har ansvar for

Hvordan bruke modellen

Dere har utfordringer med frafall, svake resultat eller/og den psykiske helsen blant studentene.

Ved å benytte modellen kan dere gå systematisk gjennom mulige årsaker, og danne dere hypoteser. Boken kan være et hjelpemiddel til å gå inn i detaljene .

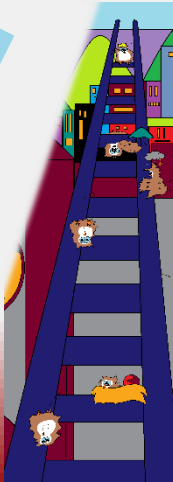
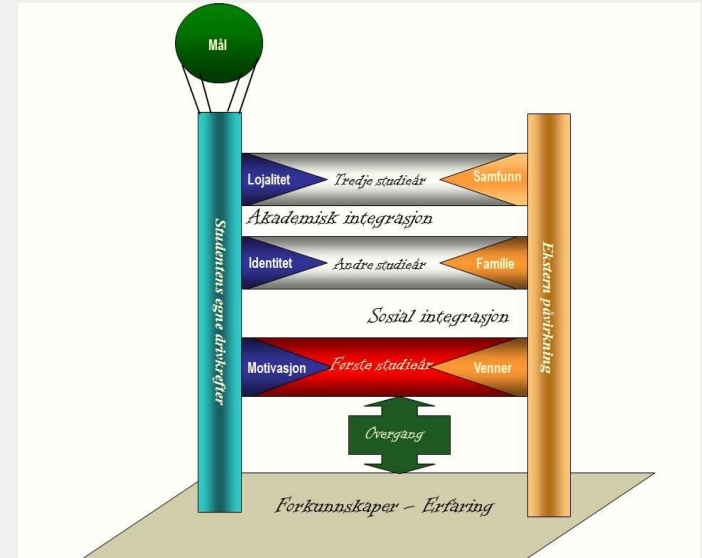

Sjekk ut hypotesesene

Jeg har brukt hyppige

Fokusgrupper

- Et utvalg studenter med ulike opplevelser.
- Flere gjennom semesteret

Å få studentene med på laget

Gruppeledere
Tillitsvalgte

Studentens egne drivkrefter

Lojalitet

FARGEKODESYSTEMET

Tredje studieår

Samfunn

Akademisk integrasjon

Mentor

Identitet

Andre studieår

Familie

PROGRAMMØTER
Sosial integrasjon

Motivasjon

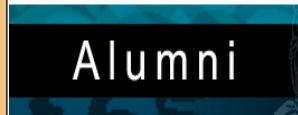
Første studieår

Venner

Forkunnskaper - Erfaring

Helhetlige tiltak
Learning communities
BIFF- LIME

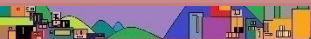
Ekstern påvirkning

© Sæthre 2013

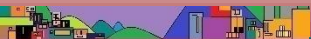
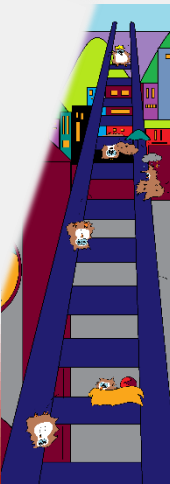
2MX krav + 3kl fordypning - Fra høsten 2005

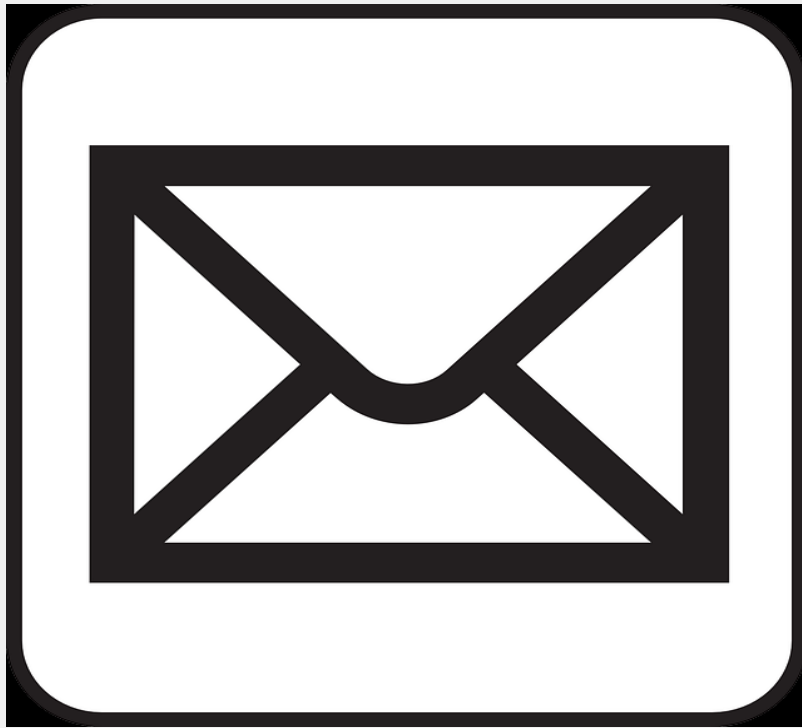
*never
ending
story*

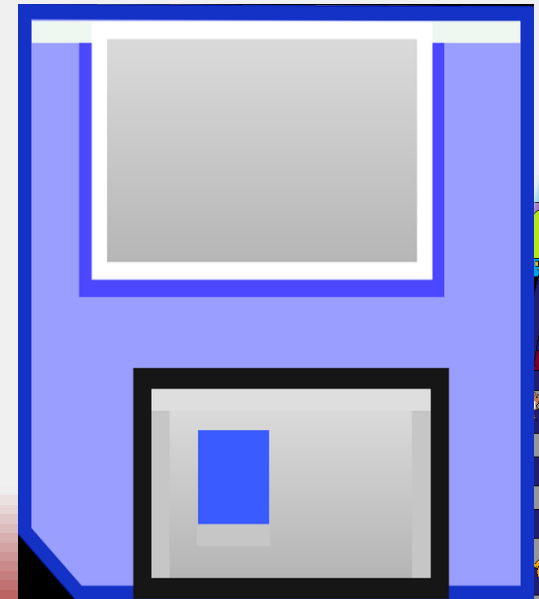

2023 Studenten

E-post

Lagre

Kompetansenettverk
for studenters suksess i høyere utdanning

Årskonferansen 2023

5.-6. Desember

Parallell sesjon 2 kl. 14.45-15.45.

Alternativ 1, Del 2

Studenter som trives, mestrer og lykkes!

Hvordan identifisere de viktigste utfordringene studentene har, for å kunne lykkes?

@Haas1 Harald Åge Sæthre

